

یادداشت/

گفت‌وگوهای استراتژیک با بغداد؛ حربه واشنگتن برای تداوم حضور نظامی در عراق

مقامات آمریکایی اعلام کردند که طرح «گفت‌وگوهای استراتژیک» با بغداد را مدنظر قرار داده‌اند تا بدین ترتیب، همکاری‌های دوجانبه به ویژه در عرصه نظامی همچنان تداوم یابد.

ایسکانیوزگروه بین‌الملل؛ رامین حسین آبادیان کارشناس مسائل منطقه غرب آسیا در یادداشتی که متن آن را در اختیار ایسکانیوز قرار داد، به بررسی تلاش‌های آمریکا جهت تداوم حضورش در عراق پرداخته است.

متن کامل یادداشت به شرح زیر است:

ایالات متحده آمریکا در اواخر دوره نخست‌وزیری عادل عبدالمهدی در عراق از طرح جدید خود در قبال بغداد پرده برداشت. مقامات آمریکایی اعلام کردند که طرح گفت‌وگوهای استراتژیک با بغداد را مدنظر قرار داده‌اند تا بدین ترتیب، همکاری‌های دوجانبه به ویژه در عرصه نظامی همچنان تداوم یابد.

در همین ارتباط، مایک پمپئو وزیر خارجه ایالات متحده آمریکا با اشاره به طرح گفت‌وگوهای استراتژیک واشنگتن و بغداد تصریح می‌کند: یکی از محورهای گفت‌وگوهای استراتژیک آمریکا با عراق، مسأله حضور نظامی ایالات متحده در این کشور خواهد بود. در عین حال، در جریان این گفت‌وگوها تمامی مسائل استراتژیک و مورد اهتمام مشترک بررسی خواهند شد.

مقامات آمریکایی پیشتر اعلام کرده بودند که ماه آتی میلادی را برای آغاز گفت‌وگوهای استراتژیک با بغداد مدنظر دارند و حتی به همین منظور، نماینده خود در این مذاکرات و گفت‌وگوها را نیز تعیین کرده‌اند! بدین ترتیب دیوید هیل معاون سیاسی وزیر امور خارجه آمریکا به عنوان نماینده واشنگتن در مذاکرات و گفت‌وگوهای استراتژیک با بغداد انتخاب شده است.

از سوی دیگر، دیوید شنکر معاون وزیر خارجه آمریکا به ابعاد دیگری از طرح مذاکرات و گفت‌وگوهای استراتژیک واشنگتن با بغداد اشاره و تأکید کرده است: این گفت‌وگوها در چارچوب توافقات استراتژیک سال ۲۰۰۸ دنبال می‌شود.

تمامی این‌ها درحالی است که مقامات ارشد عراقی تاکنون واکنش صریح و واضحی به ایده گفت‌وگوهای استراتژیک واشنگتن نشان نداده‌اند؛ مسأله‌ای که خود به تنهایی می‌تواند حکایت از نارضایتی آن‌ها از طرح کاخ سفید داشته باشد.

آنچه که اکنون واضح به نظر می‌رسد، این است که ایالات متحده آمریکا از رهگذر مطرح ساختن ایده و طرح گفت‌وگوهای استراتژیک با بغداد به دنبال یافتن روزنه‌ای جهت ابقای نیروهای نظامی خود در عراق هستند؛ کما اینکه خود نیز صراحتاً اذعان کرده‌اند که بخش عمده‌ای از سلسله گفت‌وگوهای استراتژیک‌شان با مقامات عراقی بر حوزه نظامی متمرکز خواهد بود.

این درحالی است که مقامات ارشد عراق در سطوح عالی ساختار سیاسی این کشور بارها و در مناسبت‌های مختلف ضمن اشغالگر توصیف

کردن نظامیان آمریکایی در خاک خود بر لزوم خروج هرچه سریعتر آنها تأکید کرده‌اند.

به عنوان نمونه می‌توان به اظهارات اخیر حسن الکعبی معاون رئیس پارلمان عراق اشاره کرد که صراحتاً لزوم خروج اشغالگران آمریکایی از خاک کشورش را خواستار شده است.

در همین راستا، وی در سخنانی تأکید کرده است: نظامیان اشغالگر آمریکایی مدام حاکمیت عراق را نقض می‌کنند و این مسأله قابل تحمل نیست. نخست‌وزیر جدید قادر است نیروهای بیگانه و در رأس آنها آمریکایی‌ها را از عراق بیرون براند.

نکته دیگری که در این زمینه وجود دارد، این است که آمریکایی‌ها تمام تلاش‌شان را به کار بسته‌اند تا سیاست‌های خود را به دولت جدید و تازه روی کارآمده عراق دیکته کنند.

آنها از طریق مانور روی طرح گفت‌وگوهای استراتژیک درصدد هستند تا دولت بغداد را در ابتدای راه خود در تنگنا قرار داده و ابتکار عمل را از آن سلب کنند. این درحالی است که مقامات ایالات متحده آمریکا خود نیک می‌دانند که دولت کنونی به ریاست مصطفی الکاظمی یک دولت کاملاً عراقی بوده است که بر اساس یک تصمیم ملی سکان هدایت عراق را برعهده گرفته است.

بنابراین، بدیهی است که چنین دولتی که با اجماع بیت شیعی در عراق روی کار آمده و اولویت‌های آن رسیدگی به مسائل داخلی است تا حاشیه‌های خارجی، به مهره‌ای برای بازی در زمین دولتمردان آمریکایی تبدیل نخواهد شد. نگاهی به مواضع پیشین مصطفی الکاظمی نخست‌وزیر کنونی عراق نیز همین مسأله را نشان می‌دهد. وی پیش از کسب رأی اعتماد از سوی نمایندگان پارلمان عراق در مواضعی صریح علیه واشنگتن اعلام کرده بود که آمریکا ساختار سیاسی عراق را متلاشی کرده است.

از سوی دیگر، نکته‌ای که در محاسبات و سلسله ارزیابی‌های مقامات واشنگتن مغفول واقع شده این است که از جمله مهمترین اولویت‌های کنونی دولت عراق آماده‌سازی مقدمات فرایند برگزاری انتخابات پارلمانی زودهنگام است.

این اولویت، یکی از مهمترین شروط احزاب، جریان‌ها و گروه‌های شیعی برای اعطای رأی اعتماد به دولت الکاظمی بوده است؛ بنابراین کاملاً واضح و آشکار است که وی وعده خود به قاطبه احزاب و جریان‌های شیعی را قربانی سیاست‌ورزی‌های توسعه‌طلبانه واشنگتن که هم‌اکنون در ارائه طرح گفتگوهای استراتژیک نمود پیدا کرده است، نمی‌کند.

علاوه بر آنچه که گفته شد، واشنگتن با مطرح کردن طرح گفتگوهای استراتژیک هدف دیگری را به جز تلاش برای ابقای نیروهای نظامی خود در عراق دنبال می‌کند که آن، منحرف ساختن دولت عراق از پرداختن به مأموریت‌های حساس پیش‌روی خود است.

آمریکایی‌ها به خوبی می‌دانند که دولت کنونی عراق جامه عمل پوشاندن به خواسته‌ها و مطالبات مشروع مردمی در این کشور را در دستور کار خود قرار داده و تمامی احزاب و جریان‌های عراقی نیز در انتظار تحقق این مهم هستند.

از همین‌رو، مقامات آمریکایی با مطرح ساختن ایده گفت‌وگوهای استراتژیک تمام تلاش خود را به کار بسته‌اند تا دولت جدید بغداد را از پرداختن به اولویت‌های اصلی خود بازداشته و آن را به حاشیه بکشانند. مقامات آمریکایی همچنین نیک می‌دانند که جامه عمل پوشاندن به مطالبات مرجعیت عالیقدر شیعیان عراق در خصوص لزوم بهبود خدمات‌رسانی به مردم و مبارزه با فساد نیز از جمله دیگر اولویت‌های دولت

بغداد محسوب می‌شود.

بر اساس آنچه که گفته شد، واشنگتن درصدد است تا از رسیدن عراق به ساحل ثبات و آرامش و نیز اجرایی شدن مأموریت‌های پیش‌روی دولت جدید این کشور ممانعت به عمل آورد. بدیهی است که هدف از ارائه طرح گفت‌وگوهای استراتژیک با بغداد در همین چارچوب قابل تعریف و تبیین است؛ به ویژه اینکه آمریکایی‌ها هم‌اکنون نسبت به مواضع سکاندار جدید سیاست خارجی عراق در قبال خود نیز به شدت احساس نگرانی می‌کنند.

مقامات واشنگتن به خوبی از مواضع عبدالکریم هاشم مصطفی سرپرست کنونی وزارت خارجه عراق آگاهی دارند و می‌دانند که وی پیشتر در کسوت مشاور نخست‌وزیر و قائم‌مقام وزارت خارجه عراق مواضع مختلفی را علیه ایالات متحده اتخاذ کرده است.

از همین روی، کاخ سفید با متوسل شدن به اقدامات شتابزده‌ای نظیر تأکید بر لزوم انجام گفت‌وگوهای استراتژیک با بغداد به دنبال ممانعت از تبدیل شدن دولت کنونی عراق به یک دولت ضد آمریکایی نیز هست.